

نه به اعدام

جمع‌بندی آمار اعدام‌ها در ایران در طول یکسال اخیر
اژانویه ۲۰۲۱-۳۱ دسامبر ۲۰۲۱

مقدمه / ۴

نگاه اجمالی به آمار اعدام در یکسال اخیر / ۶

گسترده‌گی اعدام‌ها از نظر زمانی / ۷

مقایسه اعدام‌ها با سال گذشته / ۸

مقایسه اعدام‌های مخفی و اعلام شده / ۹

اتهام زندانیان اعدام شده / ۱۱

مقایسه آماری اعدام‌ها به تفکیک شهر / ۱۲

مقایسه اعدام‌ها به تناسب جنسیت / ۱۳

اعدام زنان / ۱۴

اعدام کودکان / ۱۶

اعدام زندانیان سیاسی و عقیدتی / ۱۸

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران (نفس در قفس)

بهمن ۱۴۰۰

در راستای مبارزه با حکم ضد انسانی اعدام

گزارش آمار اجرای احکام اعدام در ایران در طول یکسال اخیر

(اژانویه ۲۰۲۱-۳۱ دسامبر ۲۰۲۱)

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران

(نفس در قفس)

جمع بندی آمار اعدام ها در ایران در طول یکسال اخیر (اژانویه ۲۰۲۱-۳۱ دسامبر ۲۰۲۱)

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران - بهمن ۱۴۰۰

www.bciran.org

<https://bciran.org>

مقدمه

گزارش پیش‌رو جمع‌بندی آمار اعدام در طول یکسال از ژانویه ۲۰۲۱ تا ۳۰ دسامبر ۲۰۲۱ می‌باشد. افزایش فزاینده‌ی اعدام‌ها در ایران و بی‌توجهی مقامات جمهوری اسلامی به کنوانسیون‌های بین‌المللی و قطعنامه‌های ملل متحد، مبنی بر عدم اجرای احکام اعدام بخصوص اعدام کودکان و زندانیان سیاسی، ما، گزارشگران و فعالین حقوق بشر، را بیش از پیش برای جمع‌آوری و انتشار اخبار اعدام ترغیب می‌کند تا با تلاشهای روزافزون آنچه در زندانهای ایران اتفاق می‌افتد را پیش روی جامعه جهانی قرار بدهیم. تلاش برای افشای حکم ضد انسانی اعدام که در زندانهای ایران که اکثرا به صورت مخفیانه صورت می‌گیرد، وقت و انرژی زیادی را طلب می‌کند. مردم عادی در ایران توسط حکومت برای عدم انتشار اخبار اعدام نزدیکانشان شدیداً مورد تهدید قرار می‌گیرند و ترجیح می‌دهند در سکوت و بی‌خبری پیکر فرد اعدامی را تحویل گرفته و دفن کنند. اعدام زندانیان عادی با اتهامات قتل و مواد مخدر و اتهامات جنسی این اجازه را به خانواده‌ها نمی‌دهد که به راحتی در مورد فرد اعدام شده صحبت کرده یا در موردش خبررسانی کنند. این بزرگترین سواستفاده حکومت جمهوری اسلامی از احساسات خانواده‌هاست که به دلیل سرخوردگی اجتماعی نزدیکان زندانی، این اعدام‌ها به راحتی در سکون و بی‌خبری انجام می‌شود. تلاش برای برقراری ارتباط با نزدیکان و آشنایان فرد اعدام شده، کاری بسیار سخت و پرریسک برای فعالین حقوق بشر در ایران است. اما این تلاشها هم چنان ادامه دارد.

روند اعدام‌ها همزمان با حضور رئیسی در مسند قدرت و غلامحسین محسنی اژه‌ای در مسند قوه قضاییه، روندی افزایشی بوده است. این افزایش در مورد اعدام زندانیان مربوط به اتهامات مواد مخدر بسیار چشمگیر است. اعدام زندانیان بلوچ با اتهام مربوط به «موادمخدر» بسیار افزایش یافته و نگرانی‌های زیادی در بین فعالین حقوق بشر برانگیخته است.

غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه روز دوشنبه ۱۳ دیماه در نشست شورای عالی قضایی دستور تعیین تکلیف پرونده‌های قدیمی محکومین به قصاص را تا پایان سال ۱۴۰۰ به دادستان کل کشور صادر کرد.

این اظهارات نگرانی افزایش اعدام‌ها آنها را به طور مخفیانه را بسیار بیشتر کرده است. عدد از صدور این دستور، شاهد اعدام تعدادی از زندانیانی بودیم که بیش از ۲۰ سال زیر حکم اعدام در زندان نگهداشته شده بودند. این باید از اعدام‌های ضد انسانی باید صریحاً سوی جامعه جهانی و مدافعان حقوق بشر محکوم شده و اقدامات لازم برای توقف آنها صورت گیرد.

مدافعان حقوق بشر سازمان ملل و گزارشگر ویژه حقوق بشر در زمینه ایران، آقای جاوید رحمان، نباید اجازه بدهند که وضعیت رو به وخامت بار حقوق بشر در ایران مورد معادله در برجام قرار گرفته و دولتهای غربی چشم به این فاجعه انسانی در ایران بینند.

آنچه که در ایران تحت حاکمیت جمهوری اسلامی روزانه شاهد آن هستیم، بی‌اعتنایی به قوانین حقوق بشر و کنوانسیون‌های بین‌المللی است که مقامات جمهوری اسلامی تا وقتی که در جایگاه پاسخگویی به این اعمال خود قرار نگیرند این بی‌اعتنایی را هر چه بیشتر کرده و به راحتی جان انسان‌های بی‌گناه را مورد بازپرسی سیاست‌های غیر انسانی و ضد حقوق بشری خواهد کرد. اعدام کودکان، زندانیان سیاسی، زنان و متهمین مواد مخدر و متهمین قتل هر کدام به بهانه‌ای از طرف این مقامات توجیه شده و به این صورت هر ساله تعداد زیادی را از طریق اعدام به کام مرگ می‌فرستند.

روند ناعادلانه بازداشت، دادرسی و نگهداری در محل‌های غیراستاندارد و اعمال شکنجه‌های غیر انسانی برای متهمین و صدور حکم بر اساس اعترافات اجباری، ناعادلانه و فراقضایی بودن احکام اعدام صادر و اجرا شده را مشخص می‌کند.

تداوم اعدام کودک - متهمین یکی از دهن کجی‌های مشخص مقامات جمهوری اسلامی نسبت به خواست جامعه جهانی و کنوانسیون‌های بین‌المللی حقوق کودکان است. اقدام هولناک بازداشت کودکان زیر سن قانونی و نگهداشتن آنها در زندان تا همزمان با رسیدن به سن قانونی به موعد اعدام شان برسد یکی از هولناک‌ترین و جنایت‌کارانه‌ترین اقدامات مقامات جمهوری اسلامی است. حکومت ایران با استفاده از شیوه‌های فراقضایی در پوش قوانین اسلام در صدد توجیه این عمل خود بوده و است. در سال گذشته اعدام آرمان عبدالعالی کودک متهمی که ده‌ها بار تجربه انتقال به سلول انفرادی و تعویق حکم را داشت، واکنش‌های بسیار زیادی را از سوی جامعه ایران و جامعه بین‌المللی برانگیخت. اما سخنگوی سازمان حقوق بشر اسلامی حکومت اجرای حکم اعدام این کودک - متهم را در راستای قوانین داخل ایران و بنا به خواست خانواده مقتول عنوان کرد. حکومت جمهوری اسلامی با سواستفاده از احساسات خانواده مقتول و استفاده از قانونی به نام «قصاص» که طبق آن خانواده مقتول می‌توانند برای فرد متهم به قتل درخواست «اعدام» بکنند، تمامی مسئولیت حقوقی و قانونی این حکم ضد انسانی در مورد قتل را از روی دوش خود برداشته و آن را به اسم «خواست خانواده مقتول» اعلام می‌کند. مقامات جمهوری اسلامی حتی در روز اجرای حکم اعدام خانواده مقتول را به صحنه اعدام برده و به آنها اجازه می‌دهد که خودشان چهارپایه را از زیر پای متهم بیندازند. عملی شنیع و غیر انسانی که چیزی جز ترویج چرخه خشونت در بر ندارد. این در حالی است که خانواده‌ای که عزیزی را به هر شکلی از دست داده‌است از نظر روحی و روانی توانایی تشخیص منطقی را ندارد کما اینکه چندین خانواده بعد از اجرای حکم اعدام برای متهمین به قتل نزدیکانشان ابراز پشیمانی کرده و گفته‌اند: «لحظه‌ای از کرده خود پشیمان شدیم کار تمام شده بود.»

روزهای اجرای حکم اعدام در زندان‌های مختلف، متفاوت است. اما این به این معنی نیست که در روزهای خارج از روز تعیین شده اعدامی صورت نمی‌گیرد. مقامات جمهوری اسلامی علیرغم «قوانین شرعی» که به آن معتقد هستند که در ایام ماه‌های محرم و صفر نباید کسی را اعدام کنند، از اجرای حکم اعدام دست بر نمی‌دارد.

«صحنه‌های اجرای حکم در زندان‌ها در سحرگاه قبل از طلوع آفتاب، صحنه‌های بسیار وحشتناکی است»؛ این توصیف زندانیانی است که برای اجرای حکم اعدام تا آخرین قدمی چوبه دار رفته‌اند و بنا به هردلیلی حکم‌شان اجرا نشده و به بند بازگردانده شدند.

مرکز آمار لیگ حقوق بشر زندانیان ایران، با جمع‌آوری گزارشات مربوط به اعدام‌ها در سال ۲۰۲۱ میلادی توانسته است اعدام دست کم ۳۷۷ زندانی را در شهرهای مختلف به ثبت برساند. اسامی اعدام‌شدگان، تاریخ و زندان مربوطه در لیستی جداگانه در اختیار سازمانهای دولتی و غیردولتی مبارزه با اعدام و همچنین در اختیار آقای رحمان قرار خواهد گرفت.

گزارش پیش‌روز تحلیل داده‌های آمار ثبت شده توسط این مرکز است.

درخواست از جامعه بین‌المللی این است که با وجود ابراهیم رئیسی در مقام ریاست جمهوری و غلامحسین اژه‌ای در مقام ریاست قوه قضاییه، احکام اعدام در ایران را جدی گرفته و تصمیمی قاطع برای عمل هدفمند و مشخص در راستای جلوگیری از روند اعدام‌ها در زندانهای ایران اتخاذ کنند.

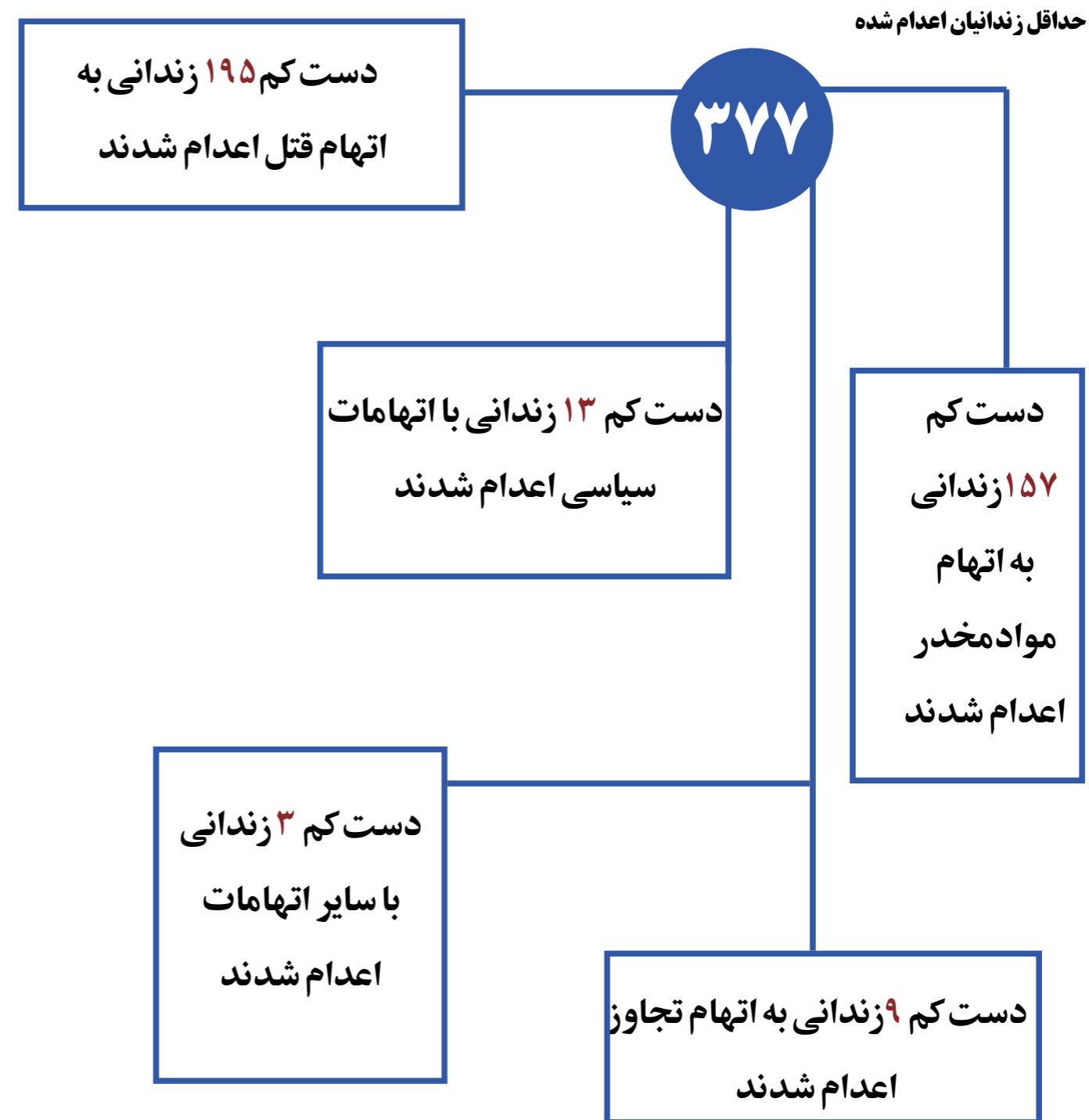

گسترده‌گی اعدام‌ها از نظر زمانی:

نمودار زیر تعداد اعدام‌های اجرا شده در یکسال گذشته را به تفکیک هر ماه نشان می‌دهد. کمترین مورد مربوط می‌شود به ماه ژوئن با ده اعدام در ماه که همزمان بود با انتخابات ریاست جمهوری در ایران و به همین دلیل اجرای حکم اعدام را متوقف کرده بودند. طبق نمودار زیر شاهد هستیم که اعدام‌ها بعد از انتصاب رئیسی و اژه‌ای به طور قابل توجه‌ای افزایش پیدا کرده است.

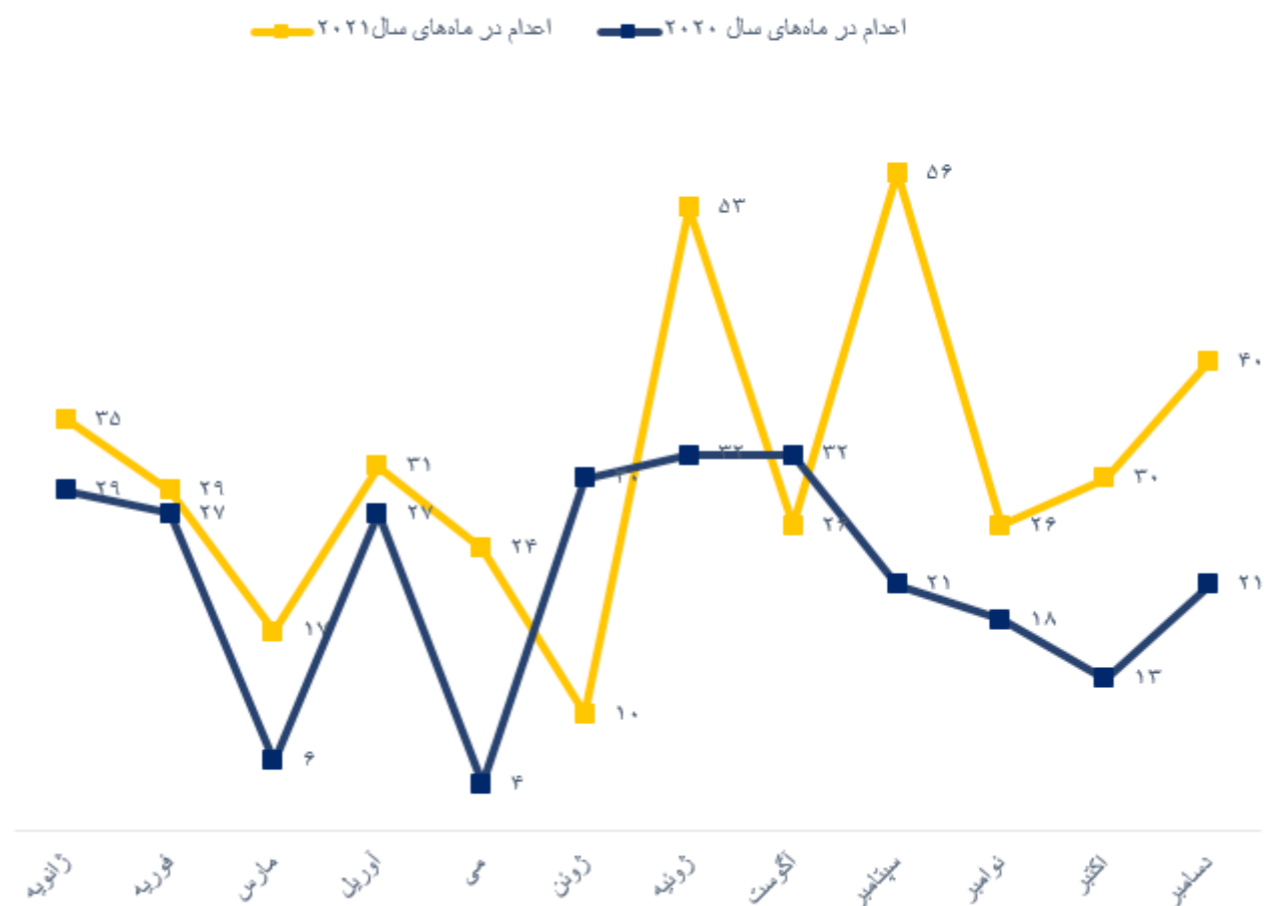
نگاه اجمالی به اعدام‌های صورت گرفته در یکسال اخیر (از انویبه ۲۰۲۱-۳۱ دسامبر ۲۰۲۱)

مقایسه اعدام‌های صورت گرفته با سال گذشته:

افزایش ۳۱ درصدی اعدام‌های نسبت به سال ۲۰۲۰ در نمودار زیر به صورت تفکیک ماهیانه قابل مشاهده است. ماه می افزایش بی‌سابقه ۸۳ درصدی همراه بود. در ماه ژوئیه شاهد افزایش ۴۰ درصدی اعدام‌ها بودیم، ماه سپتامبر اعدام‌ها نسبت به سال گذشته افزایش ۶۲ درصدی داشته و در ماه نوامبر مقامات جمهوری اسلامی ۵۶ درصد بیشتر از سال گذشته زندانیان را اعدام کردند و در ماه دسامبر این افزایش نزدیک ۵۰ درصد بوده است. به طور میانگین افزایش ۳۱ درصدی اعدام‌ها، که آمار واقعی بسا بیشتر از این تعداد است، خبر از یک فاجعه انسانی در زندانی‌های تحت حاکمیت جمهوری اسلامی را می‌دهد. انسان‌هایی که به دلیل روند ناعادلانه و غیرشفاف دادرسی با اتهاماتی مواجه شده و بدون داشتن وکیل در مقابل قضات قرار می‌گیرند و حکم اعدام برایشان صادر می‌شود. اکثر این زندانیان از طبقه پایین جامعه بوده و به دلیل فقر امکان پرداخت هزینه‌های وکیل را ندارند. در برخی موارد که زندانیان دارای وکیل بودند شاهد بودیم که بدون طی روند اعاده دادرسی آنها با عجله حکم اعدام شان اجرا شده است. فعالین حقوق بشر بر این امر معتقدند که مقامات جمهوری اسلامی از اعدام ابزاری برای ایجاد رعب و وحشت در جامعه و جلوگیری از شکل‌گیری هرگونه جنبش اجتماعی استفاده می‌کند با احساس خطر در مورد وضعیت جامعه، شمار اعدام‌ها را نیز در زندان‌ها افزایش می‌دهد.

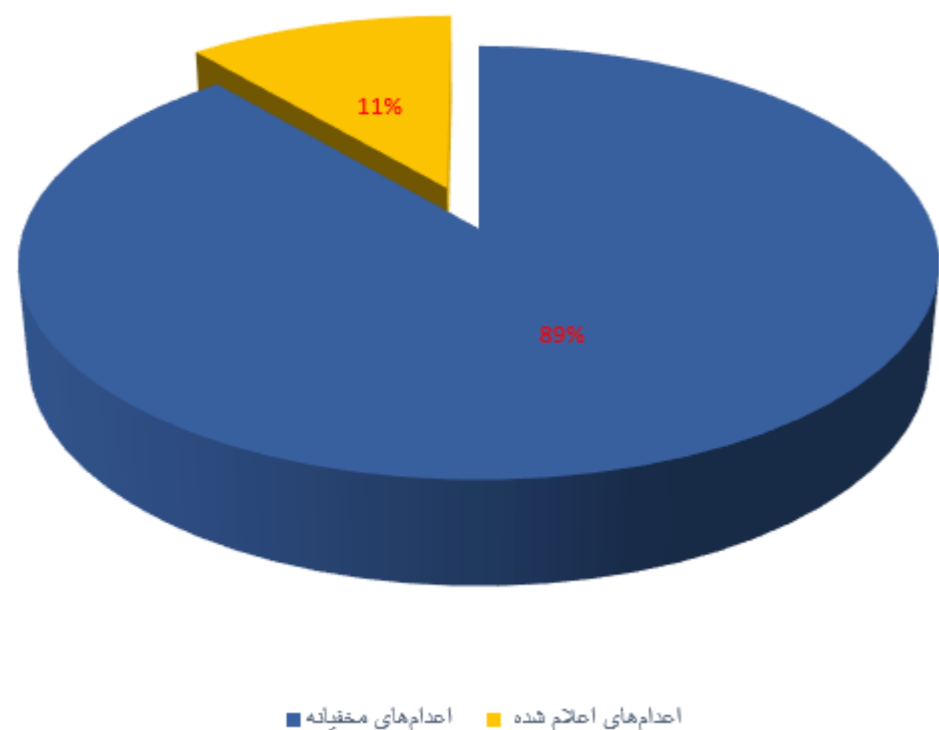
مقایسه اعدام‌ها به تفکیک ماه بین سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱

اعدام‌های رسمی و اعدام‌های مخفیانه:

طبق روال حکومت جمهوری اسلامی اکثر اعدام‌ها به صورت مخفیانه صورت گرفته و ما بقی گزارشات توسط فعالین حقوق بشر گردآوری و انتشار یافته است. این آمار تنها محدود به گزارش‌هایی است که به دست فعالین حقوق بشر رسیده است، با وضعیت توضیح داده شده از زندان‌های ایران، باور ما به این است که شمار اعدام‌ها از این تعداد بسا بیشتر است به دلیل عدم اطلاع رسانی، همچنان مسکوت می‌مانند. بر اساس آمار مرکز لیگ حقوق بشر زندانیان ایران از میان ۳۷۷ حکم اعدام اجرا شده در یک سال اخیر تنها ۴۲ مورد به طور رسمی در رسانه‌ها منتشر شده و ۳۳۵ مورد دیگر توسط فعالین حقوق بشر منتشر شده است. در واقع بیش از ۸۹ درصد اعدام‌های اجرا شده توسط مراجع قضایی جمهوری اسلامی بطور مخفیانه صورت گرفته است؛ در نمودار زیر قسمت آبی رنگ نشان دهنده اعدام‌هایی است که به صورت مخفیانه صورت گرفته و قسمت زرد رنگ یعنی ۱۱ درصد اعدام‌هایی است که توسط حکومت اعلان رسمی شده است.

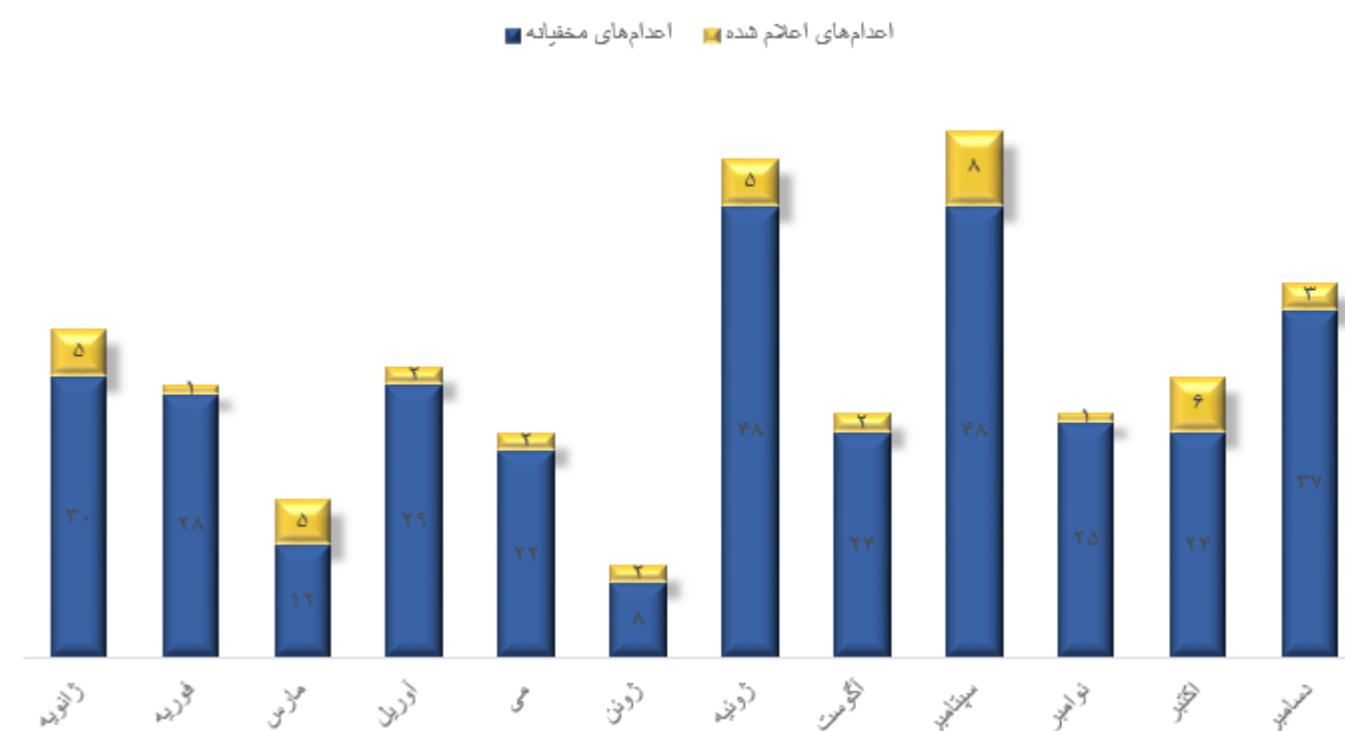
مقایسه اعدام‌های مخفیانه و اعلام شده در سال ۲۰۲۱

نمودار زیر مقایسه آماری اعدام‌های اعلام شده حکومتی و اعدام‌هایی که توسط فعالان حقوق بشر جمع‌آوری شده است، را به تفکیک هر ماه نشان می‌دهد.

همانطور که از نمودار مشخص است تعداد اعدام‌های اعلام شده به طور رسمی بسیار پایین است. در ماه سپتامبر از ۵۶ اعدام صورت گرفته فقط ۸ مورد در رسانه‌های حکومتی منتشر شده است. به دلیل مخفی نگه‌داشتن اجرای احکام اعدام، آمار واقعی اعدام به هیچ وجه تا کنون مشخص نشده است.

مقایسه اعدام‌های مخفی و اعلام‌شده به تفکیک هر ماه

مقایسه آماری اتهام زندانیان اعدام شده در طول یکسال اخیر:

در طول یکسال اخیر (ژانویه ۲۰۲۱-۳۱ دسامبر ۲۰۲۱) زندانیان با عناوین اتهامی مختلفی به پای چوبه‌دار برده شده‌اند؛ قتل، مواد مخدر، محاربه، از جمله اتهاماتی است که زندانیان در دادگاهها به اعدام محکوم می‌شوند.

در طول یکسال گذشته، ۵۲ درصد (۱۹۵ زندانی) از زندانیانی که به پای چوبه‌دار برده شدند، متهم به «قتل» بودند. به دلیل عدم شفاف بودن روند بازجویی و دادرسی تاییدی بر اثبات جرم قتل توسط بازجویان و دادگاه نمی‌توان داشت. صدور حکم اعدام برای متهمین قتل تحت عنوان «قصاص» در قوانین مجازات جمهوری اسلامی تعریف می‌شود. در صدور این حکم مقامات قضایی با دخیل دادن خانواده مقتول، سعی در شخصی و خصوصی کردن مجازات دارند. این در حالی است که در توضیح حکم قصاص آمده است: «اجرای قصاص نفس با درخواست اولیای دم و پس از طی مراحل استیذان و اذن مقام رهبری یا نماینده او صورت می‌پذیرد». اذن بالاترین مقام حکومت در اعدام، نشان می‌دهد خواستی حکومتی پشت احکام اعدام است.

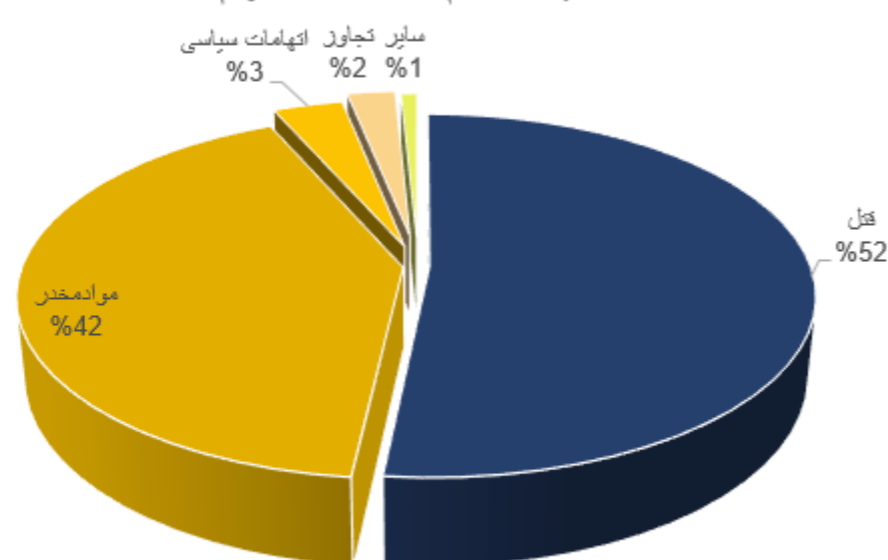
حکم قصاص در حالی صادر می‌شود که قاضی به هرنحوی قاتل بودن متهم را اثبات کند. در صورت عدم وجود ادله کافی، مقامات قضایی از مراسم قسامه برای صدور حکم استفاده می‌کنند.

در طول یکسال اخیر، در مورد ۴ زندانی اعدام شده، قاضی به دلیل نبود مدارک و شواهد کافی و عدم اعتراف متهم علیرغم شکنجه‌های زیاد، از طریق مراسم قسامه حکم اعدام صادر کرده و حکم بعد از مدتی اجرا شده است.

بعد از اتهام «قتل»، اتهام مربوط به «جرایم مواد مخدر» بالاترین آمار اعدام را به خود اختصاص داده است. علیرغم تصویب اصلاحیه قانون مجازات مربوط به جرایم مواد مخدر در سال ۱۳۹۶، اجرای احکام اعدام به همین اتهام در زندانهای ایران در جریان است. این درحالی است که تعدادی از نمایندگان مجلس هم به مخرب بودن و آسیب‌رسانی حکم اعدام برای جرایم مواد مخدر اذعان کرده‌اند.

در طول یکسال گذشته ۱۳ زندانی سیاسی و عقیدتی در زندانهای ایران اعدام شدند. حیدر قربانی زندانی سیاسی کرد که با وجود اعتراضات گسترده بین‌المللی اعدام شد. دو زندانی در زندان خرم‌آباد به اتهاماتش زدن پمپ بنزین به طور مخفیانه اعدام شدند.

تفکیک اعدام‌ها به تناسب اتهام

اعدام زنان

دست‌کم ۱۷ زن در یکسال اخیر در ایران اعدام شدند

سوسن رضایی پور - زندان قزوین:

سحرگاه چهارشنبه ۵ آبان ۱۴۰۰، در زندان قزوین اعدام شد. سوسن رضایی پور از شش سال پیش با اتهام قتل همسرش بازداشت و توسط مراجع قضایی به اعدام محکوم شده بود. بنا به گزارشات رسیده: «سوسن با زور و اجبار ازدواج کرد و در واقع پسر دایی‌اش که نهایتاً به عقد هم در آمدند را دوست نداشت. سوسن در اعترافات پیش از اجرای حکمش گفته بود که همه‌روزه شوهرش از ساعت ۳ بعدازظهر تا آخر شب مست بوده و او را کتک زده است، نهایتاً وی این اوضاع را تاب نیاورده و مرتکب قتل همسرش شده است.»

زهرا اسماعیلی - ۴۳ ساله - دارای دو

فرزند - اعدام در زندان رجایی شهر

سحرگاه ۲۹ بهمن ۱۳۹۹ به اتهام قتل همسرش به دار آویخته شد. علیرضا زمانی، همسر زهرا اسماعیلی از مدیران کل وزارت اطلاعات بود و خشونت‌های بسیاری را علیه وی روا داشته بود. بنا به اظهارات نزدیکان زهرا اسماعیلی، در گواهی فوت وی علت مرگ ایست قلبی عنوان شده است. دلیل این موضوع این است که روز ۲۹ بهمن ۱۳۹۹، ۱۶ زندانی دیگر مقابل چشمان زهرا اسماعیلی به دار آویخته شدند و وی با دیدن این صحنه‌های اعدام سگته کرده و جان باخته بود. ولی با این وجود ماموران اعدام تن بی‌جان زهرا را به دار کشیدند.

کبری فاطمی، ۴۱ ساله - در زندان یزد اعدام شد

سحرگاه یکشنبه ۲ خرداد حکم اعدام یک زن بنام کبری فاطمی ۴۱ ساله پس از تحمل ۶ سال حبس در زندان یزد به اجرا درآمد. بر اساس این گزارش کبری فاطمی ۴۱ ساله با اتهام قتل همسرش به اعدام محکوم شده بود.

مریم (معصومه) کریمی - در زندان

رشت اعدام شد

۲۵ اسفند ۱۳۹۹، مریم (معصومه) کریمی که به اتهام «قتل عمد» همسر خود به اعدام محکوم شده بود، در پی عدم رضایت «اولیای دم» در زندان مرکزی رشت اعدام شد. بنا به گفته منابع مطلع: «حکم اعدام مریم توسط دخترش اجرا شده است.»

مریم خاکپور - ۴۱ ساله - اعدام در زندان اصفهان:

سحرگاه پنجشنبه ۴ آذرماه ۱۴۰۰، او با اتهام مواد مخدر در زندان اصفهان اجرا شد. مریم خاکپور ۴۱ ساله اهل کاشان بود و از ۵ سال پیش به اتهام مواد مخدر بازداشت و به اعدام محکوم شده بود. بر اساس گزارشات رسیده، مریم خاکپور از ۵ سال پیش در بند زنان زندان دستگرد اصفهان محبوس بود. خودش بارها اعلام کرده بود که مواد متعلق به او نبوده و مربوط به همسرش بوده است. او سه سال پیش از همسرش طلاق گرفت. همسر مریم به ۱۸ سال زندان محکوم شد. اما مریم بدون اینکه جرمی مرتکب شده باشد اعدام شد.

معصومه زارعی - ۴۰ ساله - اعدام در زندان آمل:

معصومه زارعی از ۷ سال پیش به اتهام مشارکت در قتل همسرش بازداشت بود که روز ۲۳ آذر ۱۴۰۰ در زندان آمل اعدام شد. طبق گزارشات رسیده او را با دستبند و پابند ساعت ۶ صبح روز سه‌شنبه به قصد تلاش برای اخذ رضایت از اتاق پرسنل زندان خارج کردند و آخرین بار ساعت ۷:۳۰ صبح توسط همبندی‌هایش دیده شد. وی نهایتاً حدود ساعت ۸ در داخل ساختمان اداره زندان آمل اعدام شد. اجرای حکم در جایی بود که محل رفت و آمد و گذر است و به مدت حدود ۲۰ دقیقه بالای دار بود. پیش از اجرای حکم نیز حدود نیم ساعت در انتظار مامور زن از نیروی انتظامی برای اجرای حکم بودند و از فرط فشار روانی سه مرتبه به او آب قند دادند.

نفیسه پاک‌مهر - اعدام در زندان تایباد -

سحرگاه یکشنبه ۲۴ اسفند حکم اعدام یک زن بنام نفیسه پاک‌مهر که به اتهام قتل همسر خود به اعدام محکوم شده بود پس از تحمل هشت سال حبس در زندان تایباد به اجرا درآمد. نفیسه پاک‌مهر اهل روستای قلعه نوابغه از توابع بخش مرکزی شهرستان تایباد در استان خراسان رضوی بود و پیش از بازداشت در مشهد زندگی میکرد. نفیسه پاک‌مهر حدود ۸ سال پیش به اتهام قتل همسر خود بازداشت و به اعدام محکوم شده بود.

شمسی پیراستوان - اعدام در زندان

مرکزی قزوین

او حدود ۷ الی ۸ سال پیش همراه همسرش در اتوبان قزوین - کرج بازداشت شده و در اولین جلسه دادگاه به اعدام محکوم شده بودند. خانم پیراستوان سال ۹۷ با اصرار خانواده‌اش در داخل زندان از طریق مراجع قضایی از یوسف طلاق گرفته بود. روز ۱۰ خرداد ۱۴۰۰ در زندان مرکزی قزوین اعدام شد

اعدام کودکان

ایران تنها کشور در دنیا است که کودکان زیر ۱۸ سال را اعدام می‌کند. گزارش‌گر ویژه حقوق بشر در امور ایران آقای جاوید رحمان و دبیرکل ملل متحد در گزارش‌های اخیر خود با اشاره به این اعدام‌ها، این اقدام جمهوری اسلامی را محکوم کرده‌اند. اما حکومت ایران برای لغو و متوقف کردن احکام اعدام کودکان به قاطعیت جهانی و عمل مشخص نیاز دارد.

در یک اقدام شرم‌آور، در طول سال ۲۰۲۱، دست کم ۲ کودک - متهم به دستور مراجع قضایی ایران به چوبه‌های دار سپرده شده‌اند

ایران از جمله امضاء کنندگان میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی و همچنین کنوانسیون حقوق کودک است که بر اساس این معاهدات بین‌المللی، «افرادی که در زمان وقوع جرم زیر ۱۸ سال سن دارند هرگز نباید با مجازات اعدام یا حبس ابد بدون احتمال آزادی مواجه شوند».

مجید تفرشی، معاون امور بین‌المللی ستاد حقوق بشر قوه قضائیه اما اعلام کرده است: اعدام کودک مجرمان نقض حقوق بشر نیست.

آرمان عبدالعالی، کودک - متهم، محبوس در زندان رجایی شهر که در زمان ارتکاب جرم انتسابی تنها ۱۷ سال داشت، سحرگاه چهارشنبه ۳ آذر ۱۴۰۰، در این زندان اعدام شد. آرمان عبدالعالی، متولد ۱۹ اسفند ماه ۱۳۷۴ بود و در زمان ارتکاب قتل انتسابی در سال ۱۳۹۲ تنها ۱۷ سال سن داشت. اتهام ارتکاب این قتل در حالی به این کودک - متهم وارد شده بود که تا امروز هیچ جسدی نیز کشف نشده است.

سجاد سنجری کودک - متهم دیگری است که در ۱۱ مرداد ماه ۱۴۰۰، به طور مخفیانه در زندان دیزل آباد کرمانشاه اعدام شد. وی در سال ۹۰ و در ۱۵ سالگی، از بابت اتهام قتل بازداشت و به اعدام محکوم شده بود.

اعدام او بعد از ده سال حبس، مخفیانه بدون اطلاع خانواده‌اش صورت گرفت. در دیماه ۱۳۹۵ سخنگوی کمیسیون عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد از مقامات جمهوری اسلامی خواسته بود که حکم اعدام سجاد سنجری، نوجوان متهم به قتل را متوقف کنند.

بهالدین قاسم‌زاده کودک - متهم دیگری است که در تیر ۱۳۹۹ در زندان ارومیه همراه با برادر بیمارش، بعد از ده سال زندان، اعدام شد.

بهالدین و برادرش داوود در سال ۸۸ به اتهام قتل دو نفر در یک درگیری طایفه‌ای بازداشت شدند. وی در همان زمان ۱۵ سال سن داشت و در سال ۸۹ در دادگاه اتهام انجام هر دو قتل را به عهده گرفت. در همان روز پس از خروج از دادگاه از دست مأموران گریخت و به کردستان عراق رفت. بعد از فرار وی مأموران امنیتی خواهر، مادر و برادر دیگری را دستگیر و به زندان ارومیه منتقل کردند و خواستار بازگشت بهالدین در قبال آزادی خانواده‌اش شدند. بهالدین نیز پس از یک ماه به کشور بازگشت. در این مدت به دلیل ضرب و شتم شدید، داوود قاسم‌زاده دچار آسیب‌دیدگی در ستون فقرات و نخاع شد.

عفو بین‌الملل روز قبل از اعدام این کودک - متهم طی بیانیه‌ای خواستار لغو حکم اعدام وی شد. عفو بین‌الملل همچنین به شکنجه‌های این کودک - متهم نیز اشاره کرده بود: «بخشی از ادله‌ی محکومیت وی شامل «اعترافات» می‌شود که بنا به گفته بهالدین قاسم‌زاده از طریق شکنجه در بازداشت‌گاه پلیس آگاهی ارومیه از وی گرفته شده است. وی در دوران بازجویی از دسترسی به وکیل نیز محروم بوده است.»

ابراهیم شه‌بخش در سن ۱۷ سالگی به اتهام مواد مخدر بازداشت و به اعدام محکوم شده بود. وی پس از تحمل ۶ سال حبس در سن ۲۳ سالگی در زندان اصفهان اعدام شد. روز ۲ مرداد ۱۳۹۹ مسئولان زندان اصفهان طی تماسی به خانواده ابراهیم اطلاع دادند که برای آخرین دیدار به زندان مراجعه کنند.

اعدام زندانیان سیاسی و عقیدتی

در طول یکسال اخیر ۱۳ زندانی با اتهامات سیاسی در زندانهای مختلف اعدام شدند

” حکم اعدام **حیدر قربانی** زندانی سیاسی کرد سحرگاه روز یکشنبه ۲۸ آذر ۱۴۰۰ در زندان سنندج اجرا شد. آقای قربانی از مهر ۱۳۹۵ یازداشت و به «بغی، مشارکت در قتل عمدی سه عضو سپاه پاسداران» و «عضویت در گروه‌های مخالف جمهوری اسلامی» متهم شده بود. این در حالی که به گفته وکیل وی، او هیچ مدرکی برای اثبات این اتهامات در پرونده وجود نداشت و هیچ گاه مسلح نبود. عفو بین‌الملل و جاوید رحمان، گزارشگر ویژه حقوق بشر در امور ایران بر این ادعا صحه گذاشته بودند سازمان عفو بین‌الملل بارها برای لغو حکم اعدام وی اقدام کرده ولی مقامات جمهوری اسلامی در یک روند دادرسی بسیار ناعادلانه و غیرشفاف او را اعدام کرد.“

” **جاوید دهقان خلد**، زندانی سیاسی محکوم در ۱۱ بهمن ۱۳۹۹ به پای چوبه‌دار برده شد. دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد از مقام‌های ایرانی خواسته بود تا اعدام جاوید دهقان را متوقف کنند. سازمان عفو بین‌الملل هم خواستار توقف حکم اعدام جاوید دهقان شده و گفته بود آقای دهقان در روند دادرسی، محاکمه و تجدید نظر با نقض تکان دهنده حقوق خود روبرو بوده است. عفو بین‌الملل گفت دادگاه برای محکوم کردن آقای دهقان از «اعترافاتی» که تحت شکنجه گرفته شده بود استفاده کرد. (عفو بین‌الملل - ۹ بهمن ۱۳۹۹)

” **حسن دهوری و الیاس قلندرزهی** و دو زندانی سیاسی محبوس در زندان زاهدان که تحت عنوان بی‌پایه «شرو و اقدام به تروریسم» توسط جمهوری اسلامی به اعدام محکوم شده و حکم هر دو در تاریخ ۱۴ دی ۱۳۹۹ در این زندان اجرا شد. این دو متهم اما پیش از این بار اتهامات، اعلام کرده بودند که صرفاً به خاطر فعالیت سیاسی و طرح مطالبات اقوام و برای وادار کردن اعضای خانواده‌شان به بازگشت به کشور یا توقف فعالیت آنها، به گروگان گرفته شده و سپس به اعدام محکوم شده‌اند.

حکم اعدام حسن دهوری و الیاس قلندرزهی در حالی اجرا شد که محمدرضا فقیهی، وکیل پرونده، به دلیل وجود اشکالات قضایی در روند دادرسی و صدور حکم، خواهان توقف «اجرای عجولانه حکم اعدام» موکلان خود شده بود. وی یک روز پیش از اجرای حکم اعدام این دو زندانی سیاسی اعلام کرده بود که به دلیل اشکالات قضایی خواستار بازبینی پرونده شده است. وی خطاب به مقامات قضائی گفته بود: «دست نگه دارید درخواست اعاده دادرسی داده‌ام.» (امتداد نیوز - ۱۳ دی ۱۳۹۹)

علی مطیری، زندانی سیاسی و ورزشکار اهل اهواز، سحرگاه ۹ بهمن ۱۳۹۹ در اهواز اعدام شد.

او در اردیبهشت ۹۷ بازداشت و توسط دادگاه کیفری یک اهواز با اتهام «محرابه» و «افساد فی الارض» از طریق قتل دو تن از اعضای بسیج به اعدام محکوم شده بود. گزارشها حاکی از آن است که او در زمان بازداشت برای اعترافات اجباری به شدت تحت شکنجه قرار گرفته بود. وکیل تسخیری در طول بازداشت اجازه هیچ نوع خبررسانی از وضعیت او را نداده بود.“

”جاسم حیدری، علی خسرجی، حسین سیلاوری و ناصر خفاجیان از شهروندان عرب اهوازی سحرگاه روز شنبه ۱۰ اسفند ۹۹ اعدام شدند.

این چهار زندانی در مدت بازداشت مورد شکنجه قرار گرفته بودند و در طی مراحل دادگاه به وکیل انتخابی دسترسی نداشته‌اند. عفو بین‌الملل طی بیانیه‌ای از مقامات ایران خواستار توقف حکم این زندانیان سیاسی شده بود. طبق بیانیه ی عفو بین‌الملل «سه زندانی عرب اهوازی محکوم به اعدام در زندان شیپان اهواز، استان خوزستان - علی خسرجی، حسین سیلاوری و جاسم حیدری - از روز ۴ بهمن ۱۳۹۹، در اعتراض به شرایط زندان، منع ملاقات با خانواده‌های خود و تهدید دائمی به اعدام، لب‌های خود را به هم دوخته و دست به اعتصاب غذا زده‌اند. یک زندانی عرب دیگر به نام ناصر خفاجیان، از فروردین ۱۳۹۹ در وضعیت ناپدیدشدگی قهری به سر می‌برد، و بدین ترتیب، در معرض خطر شکنجه و اعدام مخفیانه قرار داد.» این ۴ زندانی سیاسی موقع اعدام در اعتصاب غذا بودند.“

STOP